





| PEREPLATA:                  |         | SUBSCRIPTION RATES:            |         |
|-----------------------------|---------|--------------------------------|---------|
| Ha рік                      | \$10.00 | One year                       | \$10.00 |
| Ha пів року                 | 5.25    | Six months                     | 5.25    |
| Ha три місяці               | 2.75    | Three months                   | 2.75    |
| В Джерсі Сіті і закордоном: |         | Foreign and Jersey City Rates: |         |
| Ha рік                      | \$12.00 | One year                       | \$12.00 |
| Ha пів року                 | 6.50    | Six months                     | 6.50    |
| Ha три місяці               | 3.50    | Three months                   | 3.50    |

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

наголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

## РОЗВАЖЛИВІСТЬ У РЯТУВАННІ

Українські емігранти, які опинилися в З'єднаних Державних, переважно — як і всі ДПН — не одно літо. Та найбільше, матеріально — що жили довгий час у совєтському стилі, що зазнали совєтського терору, тортури чи каторжної праці. Тому й не дивно, що навіть тоді, як такі люди з наболілою душею та незгоєними ще фізичними ранами опинялися у більшій та правовій країні, вони все ще заликали, особливо, коли в їхніх „документах“ не все в якнайкращому порядку, а таке, як знаємо, буває.

З такого боку треба дивитися на те переслухання, яке відбулося недавно в Шікаго у справі Петра Вальківця з України під Совєтами, що то сам зголосився до уряду, щоб залишити, як він зі страху перед примусовою репатріацією подав американській еміграційній владі неточні дані про місце свого народження. Петро Вальківець, син якого служить в американській армії, хоче бути чесним американським громадянином. Через те його болять, що він мусів подати неправдиві дані, бо інакше не міг врятувати себе і родичку від примусової репатріації до Совєт. Той біль став вікниці таїми докучливим, що Вальківець не міг уже його довше стерпіти, сам пішов до влади і признався, що подав у своїх документах неправдиві дані.

Тамних Вальквідів є в Америці більше, і с воїни в кожній етнічній групі, яка походить з тих земель, що їх зараховано, чим це і далі зараховує до „Росії”. Тому саме вони стали тепер проблемою. Бо хоч закон є законом, самі урядові алаїні відчувують, що треба донецьох щось зробити, щоб таким людям дати змогу виправити документи так, щоб вони могли легально вибирати другі папери і ставати повноправними громадянами. Якби того не було, то не було б і переселуван-ня Вальквідів в Шікаго в такому виді, як це сталося. Редак-ційна стаття „Шікаго Дейлі Трібюн” з дня 8 липня п.н. „Хло обманув”, про яку вже була мова в нашій газеті, є до-казом того, що і американський народ симпатизує з такими особами, як Петро Вальквід, які рятуючи своє життя, бу-ли змушені подати неправдиві дані, бо інакше не були б депортовані і не дісталися до Америки. Як ця проблема бу-де остаточно вирішена, покищо не знати. Але коли з чітко- симпатизують ї уряд і громадяни, то звязко припустити, щоб не знайшовся якийсь спосіб розумної і справедливої по- лагоди, а вже прямо виключене, щоб в таких випадках бу- ла застосована депортація.

Справа Петра Валькієвського в руках адв. Романа Сіука. І вона буде доведена до кінця, як надійшло, з успіхом. Якшо так станеться, то це багато допоможе в інших того роду випадках. Якраз переглядаємо найновіші числа Конгресового Рекорду і подібусмо там, як от в числі з 20 липня, привізнїа сотень ДНП, зголошенї різними конгресменами в Палаті Репрезентантів, для признаннї їм права на постійний побут, з тим, щоб їх вважали за таких, якї дістались до ЗДА в законний спосіб. Очевидно, всі ті справи мусїть бути полагоджуванї індивідуально. Але вже та маса осіб, які с в Конгресовім Рекорді, вказує наглядно, що це — велика проблема, яку, скорше чї пізніше, треба буде формально в законно вирішити. Тому немає найменшої потреби робити з цієї певної чи ЗДА до справи такий розголос, з якої могло б виходити, що ЗДА допускають якихось знущань над невинними людьми, жертвами совєтської системи, позбавляючи їх прав людини та людської гідности. Ми свідомі того, що вроди с багато людей, які хотїли б з широго серця допомогти цїй справі, якї допомагають їй у Шیکاго. Те саме може ї поводити бути в інших громадах, коли наш чоловік знайдеться в такій біді, як та, про яку тут мова. Допомогають треба, це наш моральний обов'язок, але боронити треба в такій спосіб, який допомагає, без шуму і гучу, тим чинникам, що самї шукають виходу з цієї справи. Та проблема для нас нова. Ї піднімав уже не раз ЗУАДКомітет, а представник цієї організації, д-р В. Галаз, знімаєв про це на переслуханнї в Шікаго, покладаючи при тому на урядовї документи та заяву теперішнього сенатора Герберта Лімена, якї це бувало в толовую УНРРА. Цю справу обговорювано теж і на нарадах УКК. Отже не с вона призбута чї злегковажена, але ведена так, якї цього вимагають обставини і добро тих, докого вона відноситься.

Прем'єр Франції  
з авторитетом

у Франції стала небува-  
подія: коли її прем'єр ви-  
шов на трибуну в палаті ре-  
зультантів, щоб скласти  
відомлення за місяць свого  
врядування, велика більшість  
ослів, разом із масою публі-  
стів на галерії, надіялися з  
сць і влаштували йому о-  
цію. Це не була односту-  
опінія, бо чимало послів  
осередині залі і по правому  
боці сиділи мовчки, демон-  
струючи свій щонайменше хо-  
д у відношенні до голови  
ряду та його успіхів. Проте  
факт такої маніфестації,  
наштовпаної прем'єром перед  
оголошенням і після неї, не-  
уважний у Франції від часу,  
коли після другої світової вій-  
ни першим її прем'єром і од-  
часно головою держави був  
генерал де Голь. Однак де  
Голь мав тоді ще начебто нім-  
ціонального героя, — гене-  
рала, який не заломився у  
той вірі в перемогу Франції  
додає час найстрашнішої в її  
історії катастрофи і очолював  
першу владу після вигнання  
ненавиджаного ворога. Пр'є-  
м'єр де Голь-Франс не мав минуло-  
го, яке фанасувало б земля-  
ків, і взагалі в широкій фран-  
цузькій опінії с "гомо новус"  
маршало мав роками (47 ро-  
ків), алі політичним ставем  
не с новомом.

Провінційальний правник і депутат в Луїзі, займався передусім економікою. У першому післявоєнному уряді де ляола був міністром національної економії (фінансів), але, при виборі кандидата, собі то одну, то другу ногу й наражувався на дотикти збоку своїх приятелів та підстарюхих дітей (два сини: 19 та 18 років). Але як закінчу по нині лещетарського спорту.

...малу ролью віграто й те, що всю другу світову війну перебув в армії, в левтувнї, першу в Сїрії, потім на англійському острові, належало до ескадрилі, яка разу-мала вилітала з різними завданнями проти німців. Опинившись перед зруйнованою споду економікою краю, Мендес-Франс вів радикаль-ний проєкт припинення інфляції й оздоровлення фінан-сів: заблюкувати всі банко-ві конта й випустити нову ва-люту, подібно, як це зробила Англія Веллія. Проте цей проєкт був відкинений і Мендес-Франс зрікся свого станови-ща. Інфляція продовжувалась і станом стала найпершою проблемою Франції. Хоч її похід припини-в прийняв американської допомоги, яка врятувала Францію від повного банкрут-ства (французи мають дуже гордою пам'ять), проте го-сподарська криза існує у Франції далі і вимагає ради-кальних реформ. Мендес-Франс здобув собі опінію парламенту, який раз-у-раз пригдував дуже при-рі болачки і завжди пропо-нував дуже непопулярні спо-соби їх лікування. Отож і як внаслідку фінансової комісії пар-ламенту вічно виступав про-двинути в системи державного госпо-дарського протекціонізму, який сплутує приватну ініці-ативу та конкуренцію, і про-ве в політики, яка не рахується фінансовими спроможностями.

З того самого впертістю він виступав із своїми думками в парламенті: у закордонній політиці — закінчити війну в Індю-Китаї, поширити автономію в Марокко й Тунісії, об-межити свою роль в НАТО відповідно до фінансових можливостей, тому не допу-стити, щоб німці зайняли в Норвдє стамовище в НАТО, бо вони, мовляв, витисну-ть французів з їх політичних по-зицій і стануть введові зно-ву гріані і для самої Франції. В господарських справах він пропонував — збільшити про-дусцію, дати більш можли-вості взаємній конкуренції, не-дає спутати, а частинно й ска-зувати картелі та позбутися задержок і більше престиже-вих, як ужиткових діяльнос-ти промислу. Це все звучало дуже ризиковано й дуже непопу-лярно, бо непопулярний бу-в передіс його принцип: ди-внитися в очі ситуації і не ля-катися ніякого способу, який можна б її опанувати. Тому-теж, коли він був десятиліт-ний на прем'єра в червні ми-нулою року, його тодішній кандидатська промова не пе-реконала послів — і він про-свалився. До речі, цим разом у червні 1954 року, він три-дні працював над своєю кан-дидатською промовою, що і на-мала виголосити в парламенті (Виголосивши її, дістав був 419 голосів проти 154, при-всїк 627 послів французького парламенту).

Економіст і людина впертість.

Він виступав, таким чином, проти амбіцій французьких аконадваторів, які кажуть, щоб Франція зберегла всі свої закордонські посольства в Азії і водночас була першою потугою на західно-європейському суходолі. Він закликав до зменшення праці з нахилом входить у деталі — він не є фанатиком ніякої доктрини. Він — реаліст і достовірність до реалістичних можливостей. Тому він за той перший місяць його урядування виявився неімпі-

по красивд нас такий великий виховний вплив на розвиток молоді душі, з яким трудно змагатися впливам педагога; що один день, проведений дитиною серед природи, в полі чи в лісі, де її опановує якась туманна теплота, що розкрисає молоді серце, що зроджує безтурботно її несвідомо нові думки або заводи думок, джерелом яких є доволішиша природа, — що який день вартий багатьох років, проведених на шкільній лавці! Слід прищепити дітям розуміння того, що природа є жива, що вона — джерело нашого добробуту. «Довор'я ї наших насолод. А дому не нищити її, а старанно плекуватися нею. Добре вести для дітей „куточок живої природи“ вдома: рослини, квіти, акваріум і привчати дітей ходити за ними. А влітку — частіше робити з дітьми прогулянки в ліс, у поле, на озеро. А ще краще, примістити своїх дітей у лісові даччі табори, наприклад, в Яворів».

**Д-р З. Лесько**

## За об'єктивність пізнання

З досвіду знаємо, як тяжко пізнати якусь людину. Куди трудніше пізнати якийсь наріз. Проте воно не тільки корисне, але до певної міри й кінцеве: пізнаючи чужинців, серед яких приходить нам жити, ми вивчаємо всі великі надбання їхньої культури, їхні звичаї, вдачі, темпераменти тощо — а це закорисне нас від багатьох непорозумінь та огірчень і робить наше перебування поза рідними землями легшим, більше життєздатним, а з перспективи історії може й корисним. Тому й не дивно, що кожна культурна держава прив'язувала і прив'язує велику вагу до закордонних подорожей своїх громадян. Вони не тільки нав'язують ти́сніший зв'язок своєї держави зі світом, але, повертаючись додому, приносять своїм землям багато корисного з ділянок науки, мистецтва чи техніки.

Безперечно, побут нашої еміграції багато в чому ризичний, але це подорожуючих громадян. Ми маємо змогу безпосередньо включитися в життя країни нашого поселення і бачити те життя не лише у його святково-репрезентативному вигляді, але й у подробностях його сірих буднів.

дати ще заперук, що ми їх добре пізнали. У видаванні осуду про інших грішних

ними деякі приписували йому речі. Неправдивим виявилось, що він чою опертися на комуністів, і тому дітями по комуністичній лінії. Навпаки, він заявив, що не прийме прем'єрства, якщо воно буде узалежнене від комуністичних голосів. Відмовився підписати в Женеві такий договір, що його не прийняли б до відомої 3'єднини Держави. Зробив дуже добре враження на державного секретаря Дж. Ф. Доллеса під час 5-годинної конференції у Парижі й обстоює союз Франції з ЗДА і Англією, як наріжний камінь французької політики. Здобув собі сильну позицію у Франції, перевізши за місяць у Женеві те, що започа, поставивши комуністів перед улюбленим: або підуть на комуністичне суб'єктивізм, або не підуть. Наша народна приповідка, що кожний судить по собі, пригадує нам це чи не найкраще. Добре ще, коли, судячи суб'єктивно, тобто даючи тільки такі прикмети і явища країни, що найкраще обгрунтовують нашу особисте наставлення — заховасмо це для себе. Коли ж схочемо таким пізнанням ділитися з ширшою публікою, то легко можемо наробити шкоди, апроваджуючи П'є блуд. А втім, критично наставлені читачі не легко дадуть себе обманути: читатимуть самі тільки догани чи самі тільки похвали у якомусь репортажі, кожний завважитиме, що до правди тут ще далеко: нема бо на світі ні родів абсолютної доброти, чи абсолютної злих.

проблемі, або він подається до місцеві з усіх наслідками в міжнародній ситуації. Тепер має до розв'язки три проблеми: 1) пакт Оборонної Спільноти, з яким не можна довше зволікати, 2) заклони у Марокко й Тунісії і 3) господарська криза у Франції. Своєрідним парадоксом є те, що Мендес-Франс, амбіції якого не виходили поза економічні проблеми й переведення низки економічних реформ, мусять передусім зайнятися закордонно-політичними проблемами. Вже в найближчому часі виясниться, чи він стане для Франції тим, чим за часів Вікторії став в Англії Дизраелі, чи знаєє тої самої до-

що зазнали її перед ним 19 його попередників, повосняк прем'єрів, які провадили в атмосфері партійної застлпленості у упадку політичного здорового глузду в сучасній Франції. Дуже можливо теж, що він стане не Дізраелем Франції, а Бенешом: бо жевевський договір може виявитись похилою площинкою, якою котяться все, що лише подобає на угодівство з комуністами.

життя, про яке хіба тільки можна було мріяти. Тут, при бажанні, ми могли б мати свої національні школи. Там про це не можна було навіть і говорити, особливо на великій Україні за царату. Але, з другого боку, там ми мали суцільну національну стихію, особливо на селі, чого не маємо тут. Отже рідна стихія й багата чарівна природа, що впливала на формування тієї стихії, але при цьому чужі школи й чужа адміністрація з чужою державною мовою, нехтування цією адміністрацією всього нашого рідного, а особливо мови, яку презирливо охристіли „мужицьку“, простою, безваріантною. Ось такі виховні складники мали ми на рідних землях. Смасрозуміло, що вплив цих складників на розвиток українських дітей не був гармонійний, взаємодоповнюючий, бо чужа школа не продовжувала тієї роботи, яка була закладена в українській родині на народній культурі. Навапая, чужа школа не тільки ігнорувала попереднє виконання, але й заперечувала, часто-густо висміювала його. Треба добросовісним усевідомити, яку шкоду робили чужі нам російські школи для наших дітей. Природний розвиток нашої дитини, успішно розпочатий в родині, зразу ж затримувався, коли вона аступала до школи. Дитина зразу ж награвляла на дві труднощі: чужа незрозуміла мова й чужий незрозумілий навчальний матеріал. Які труднощі для української дитини мала російська мова, це добре показав С. Васильченко в оповіданні „Роман“.

Відомий наш педагог, письменник і громадський діяч Б. Гріченко наводить такі приклади у своїй книжечці „На безпросвітному шляху“.

В школах на Україні був свого часу поширений бувальщина Вахтерова. На одній сторінці подано малюнок: сільський ставок, у березі ростуть верби, під ними сидять хлопчаки і дивяться на гусей, що плавають на ставку. Під малюнком підпис: „Teri, teri, гуси! Домой!“ Учитель, росіянин пояснює: „Здесь нарисована пруд, на котором плавают гуси. На берегу сидят Вас-

Ярослав Курдюков

## Можливість конфлікту через льодові гори

Ми писали вже давніше про те, що американські т. зв. арктичні востни з'єднали «заволоділи і озброюють» арктичні крй ж ани-велетні. Всіх цих плаваючих льодових островів с дев'ятнадцять, але американці вибрали з-поміж них три найбільш ї дали їм серію назву Т-1, Т-2, Т-3 і т. д. На перших двох розбудовано метеорологічні станції, а третій перетворено на тимчасове летовище, що його вживало американське летунство під час останніх арктичних маневрів.

З початку цієї справи не приділялося надто великої уваги, але совєтська преса, зокрема офіційний орган збройних сил „Красная Звезда“, зняла лемент, що, мовляв, ці маневри мають чисто агресивний характер і є нічим іншим, як прихованою підступною підготовкою до того, щоб з цього боку вразили колись смертельно „волелюбний“ Совєтський Союз.

Ще в квітні 1926 р. Верховний Совет СРСР проголосив був декрет (очевидно без попереднього порозуміння та узгодження з найближчими сусідами Канадою і ЗДА) про те, що весь невідкритий ще досі суходіл чотири острови на арктичному відтинку, положені між південніками 32 ступенів, 4 мінута і 35 секунд східної довжини і 168 ступенів 49 мінута і 30 секунд західної довжини діля Гвініча належать до СРСР і

с його виключною власністю.  
Однак, в цьому декреті не  
з'ясто до уваги явищ, що маю-  
ть місце в арктичній смузі.  
Як відомо, ціла покрівля під-  
бігуноюв смуги не є постій-  
ною, а зложена з поодиноких  
льодових піль, які під впли-  
вом коливання води, що її  
порухують морські течії, пере-  
сушуються здебільшого з  
сходу на захід. Тому, що ці  
льодові гори занурені дуже  
глибоко у холодну воду, вони  
не то не розтоплюються, а  
намакши дейти з них через

в нас почуття меншовартості або засліпленої гордості. Що одне й друге має згубні наслідки, про це здається не треба й пригадувати.

Колі ж ватомість пам'ятаємо постійно про наш обов'язок гідно репрезентувати нашу націю перед світом — тоді невідмінно мусимо знати і наші національні цінності: рідну історію, звичаї та взагалі культуру і ними жити не тільки у народних домах та на аматорських сценах, але передусім у щоденному житті. Це збереже на-

не тільки морально, як одиниці, але тим і тільки тим можемо збудити респект чужинців до нас, як до нації! Бо, з одної сторони: як можемо вимагати, щоб шанували нас чужі, коли б ми не вміли шанувати самих себе з другої сторони, як кажуть, заганяючи публіциста: хто покидає свою культуру — вона завжди залежна від релігійності, — той покидає найбільше собі питома, вирізняється самого себе і таїть приготування свою власну загибель.

намерзання води поглиблюють свою поверхню.

Логічно розпитуючи, такльодова горіла в ані частинною суходолом, ані нікімні островам, і тому, коли б американиці її „освоїли“ і розбудували на ній навіть постійне стратегічне летовище, то вона може теоретично — заліпсти собі аж на ті арктичні терени, що їх совєтський декрет означає, як „свою власність“.

І дійсно із своїм власним декретом більшовицьки опинилися в дуже прикрому і клопітливому під'югладом правним положенням. Щоправда, вже в тому-часі, як появилася загаданий "декрет, його критикували" головню тому, що в ньому загадується тільки про суходіл і острови, а не загадане про те, що під авентуруванням-слід було зазначити також — „всі ладозні поля, озера й відкриті проміжжя води, що знаходяться поміж ними”

Большевиків зокрема враз-  
ливі на аргитичному відтинку  
ще й тому, що так звані  
„Морський Північний Шлях“  
теоретично був досі їхньою  
внутрішньою «отрагетичною  
дорогою, що мала пов'язува-  
ти Схід і Захід їхньої неле-  
тесної імперії. На випадок  
війни, для перекудивання, чи  
перепроектування збройних  
сил, він мав бути закрити-  
тим від „жидицьких очей“  
капіталістичних держав”.  
Тепер він може бути не лише

під постійною контролею  
альянського корабельства, але  
його можуть навіть спаралі-  
зувати. Отож СССР треба  
було б розбудувати цілу мере-  
жу оборонних баз в аркти-  
чний смугі, що у більше-  
вищій мірності не є такою  
легкою справою з огляду на  
технічну відсталість СССР.  
„Трансполіярна війна“ цю  
сьогодні не „теоретична фан-  
тазія, а справа, що входить  
у сферу звичайної можливі-  
сти. Якщо взяти до уваги, що  
в СССР ведеться тепер у та-  
ких смугах кругов пропелю-  
вання, що там, куди йде „Мос-  
квич“.

да за тим, щоб увести «модифікацію» в інтерпретації нинішнє загладне декрету 1926 р., але взагалі уточнити розуміння «травниць», «територіальних вод», то з цього легко догадатися, що уточненням цього поняття «територіальних вод» вони хочуть поширити їх якнайбільше, по змозі вистіти в цю справу хаос, неточності та неясності, використавуючи це, як пошришку для того, щоб кожний ворушків літак совєтських винишчовиків могли збивати так, як збивають над Балтійським морем, чи над водами Далекого Сходу.

Подразнений і агресивний тон советської преси вказує на те, що більшовиками не йдуча розбудова американцями цих крижанів-велетів, які можуть послужити за випадок війни за найдалі зтиснені бази як для агресивних, так і для контрольних цілей. Не виключене теж, що одна або друга сторона можуть пібросту створити якийсь інцидент, що може стати претекстом для більшого, може навіть і глобального, конфлікту.

Книжка й газетис—  
чайнеобхіднісі речі в дом  
культурної подриш.

вносити у мислення дитини хаос і непорозуміння, а тому затримув П природний поступок породжув знєпіру у власній силі й здібості і може викликати психічну травму.

Такий же деструктивний вплив мало й перебування наших молодих людей у російській армії. Немало було анекдотів про "дурного халха". Сильні хлопці, що попали "у москалі", якийсь час продовжували ще жити рідними образами, уподобаннями й своїм розумінням людських взаємовідносин. Ім не розуміли були й чужа мова й презирливе ставлення до них, і безпричинна жорстокість у поводженні. Врак національної свідомості був причиною того, що дехто з них так намагався забути своє. Повернувшись додому, вони не могли позбутися слів "как" і "што", і так і вмирали "штокалами" і "москальми" серед своїх людей.

**Іван Гончаренко**  
**ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ НАШИХ**  
**ДІТЕЙ В НОВИХ УМОВИНАХ**

(3)

Третє — наша традиційна працотворчість, любов до праці. Можливо не всім відомо, але ми ставимося до праці не тільки як до обов'язку, що дає засоби до життя. Праця для нас — то є моральний закон життя і росту. „Праця стала доповнюваним законом людської природи, тілесної і духовної, і людського життя на землі чи то окремо, чи в суспільстві. Необхідною умовою її тілесного, морального і розумового вдосконалення, її людської гідності, її свободи і, мареші, її насолоди і її щастя“ (Ушинський — „Праця в її психічному і виховному значенні“).

Четверте — шанування лю-

ди, характеру, що має вікову традицію. Треба думати, що вона пов'язана з нашою релігійністю. В наші часи цінність людини, її гідності, її чеснота занепадає, впродовж століть вилучається з пуги формальності. Виховникам слід звернути на це увагу, пам'ятаючи, що форма без змісту нічого не варта, що порожня формальність — початок деморалізації.

П'яте — любов до природи і оберігання її. В новому нашому оточенні діти не мають цього чуття і часто по-варварськи її нищать. Очевидно, їм опікуни на це звертають увагу. А проте, природа має величезне виховне значення.

„Зніть мене варваром у педа-

Четверте — іншувannya лю-  
дикии взагалі, а особливо  
старших. Це с шляхетна чес-  
тотів мене варваром у на-  
гоці, — каже той же Ушин-  
ський, — але мос життя гл-  
боко переконали мене в тому





# ЛІТЕРАТУРНА МИСТЕЦТВО РОТВАГА



Виктор Прихадко

## О. ОЛЕСЬ

(У 10-ліття з дня смерті 22/VII — 1944 р.)

О, дух України! — Орел!  
Дух вільний, сміливий і високий,  
Злетів, стурбуй цей мертвий спокій  
І алий життя з своїх джерел!

Кілька рядків — і ви чуєте, що до вас промовляє Поет. Не тільки Поет, але й Громадянин. Не тільки Громадянин, але Провидник — той, хто кличе, зове до чину, до дії. Такий — Олесь.

Прийшов він до праці ще тоді, коли всюди було тихо, мертво, коли будова словами Тараса Шевченка:

Від молдованина до фіна  
На всіх азилах все мовчить,  
Бо благоденствує...

І, справді, все мовчало, тридцятимільйонний нарід на Наддніпрянщині майже не вивалював життя.

Поет дивився на цю мертву тишу і в нього мимоволі втривалося:

Для всіх ти мертва і смішна,  
Для всіх ти бідна і нещасна...

Так, нещасна. Але Поет розумів, а ще більше відчував, що хоч бідна і нещасна, але ж...

Моя Україна прекрасна,  
Пісень і волі сторона!

Ця країна не може вмерти, вона буде жити, перед нею — велика майбутність. Але її треба збудити, треба розворушити.

І тому цей сильний, надхнений заклик:

О, дух України! — Орел!  
Дух вільний, сміливий і високий,  
Злетів, стурбуй цей мертвий спокій  
І алий життя з своїх джерел!

Це писалося десь в 1903 році, але Поет своєю інтуїцією відчував, що надходять інші часи, що для Країни „ранок встас“ і що хоч-де „сіють сяї, сіють сяї“, але сінгам він радить:

Не губить ви останній слави:  
Гріє далека землі усмішка весни,  
Пробиваються проліски, трави...

А тому, звертаючись до своїх земляків, він радісно кличе:

Сонце на обрії, ранок встас,  
Браття, вставайте,  
Сонце стрічайте,  
Ранок встас!

І справді, прийшов „ранок“, — революція 1905 року. Україна збудилася. І Олесь був той, що вислав пробудження Карлів перший, прийняв, обдарувавши її своєю чудовою збіркою: — „З журбою радість обнялася“.

З журбою радість обнялася...  
В аднозак, як жемчужка, мій сміх,  
І в дивним ранком ніч залясала,  
І мій мей розмалює їх!

І пробудження Карлів — Україна зразу полюбила свого Лицаря — Поета. Справді, від „малої“ революції 1905 року й до великої — 1917 року, Олесь був той, що папував у серцях пробуджених України, був той, у якого Україна — та велика й широка Україна, — черпала віру, надхнення, свідомість.

І коли прийшов 1917 рік, коли прийшло не лише національне, але й державне відродження України, Олесь був знову той, що виявив чуття і настрої мільйонів сердець, всієї України, ставши її некоронованим національним Поетом.

І справді, його поезія — „Не даром билися ми за волю“, в композиції другого улюблення України — Кирила Стеценка, в ті незбуті часи загального народного піднесення, 1917—19 рр., — співалася поруч „Ще не вмерла Україна“, як національний гімн.

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Такий Поет Олесь у своїй основній виявленні, як його знала і любила ціла пробуджена Україна. Але й пішовши на еміграцію, на довге й сумне вигнання, Поет не розірвав з Країною, він жив її життям, її болями і стражданнями, відчуваючи їх може ще глибше, ще болісніше:

Подайте, вистонку через усі кордони,  
Чи в Велікодню Ніч у нас дзвонили дзвони,  
Чи усміхалися і очі і уста,

Роман Кухар

## БЕЗСМЕРТНЕ В МУЗИЦІ

В історії людства судилося музиці служити різноманітним цілям — мистичним практикам, танкам і хоровам, театрові й розвазі, школі й церкві, релігії, світоглядній пропаганді.

Можливо, що під чарівним закляттям музики перебував свого часу, злої пам'яті, основоположник Третього Райху, Гітлер, чий ріст до влади, зворотні точки життя аж до загибелі йшли під свідомо інспірованим супроводом мелодій і гармоній музики-чарівниці.

Гітлер був, як відомо, фанатичним ідопоклонником музичної й світоглядної су-

пернаціоналістичної доктрини Вагнера. Національна та соціальна роль музики в житті модерного суспільства — це та, в розумінні Гітлера, який надав стиль Вагнер, чи Лист.

Тож не диво, що під тріумфальні звуки сурм маршової музики із „Льонгрінга“ й „Валькірії“ розгорталися пишні театральні видовища зюрберзьких з'їздів; під супровід траурної музики похорону „Зігфріда“ прощава Гітлер тіліні останки Гінденбурга словами, навіяними відблиском старогерманської мітології, яку воскресив Вагнер: „Іди, вождю, в Валь-

галло на спочинок“; із за-співом Зігфріда при символічному куванні меча починалася увертюра гітлерівських готувань до підбою Європи; громами сурм, літаврів і барабанів із прелюдій і симфонічних поем Листа в фільмових сценаріях воєнних тяжкоєвків, як і „Перстнем нібелунгів“ та іншими помпатичними операми Вагнера в постійному репертуарі столичних опер і програмах радіо поширювалася сага про непереможність гітлерівських армій; і, нарешті, концепція вагнерівської „Загибелі божества“ стала Гітлеровим моттом, безпосереднім примамом і поштовхом для його горезвісного „визволення доостанку“ в бункері берлінської Райхсканцелярії.

Таким чином, дух вагнерівської музики сповняв до кінця свою фатальну роль, закладену в житті носія ідеї „тисячолітнього райху“.

Подібна роль трубадура російської мистецтва, хоч і з тимчасовим пасивним оборотом долі, визначена советським музичним ім'ям періоду. Сене советського музичного мистецтва — а його виключно музичного мистецтва — зведено до функції турбогенератора советського штучного патосу й до ролі агітатора московського комунізму.

Маніфестація советської музики з її пропагандивною й інфільтраційною ціллю виступає на наших очах: гастролей советського театру опери та балету в Індії, турне советських співаків по Канаді, концерти псевдоукраїнського музичного мистецтва в Москві, що мали б бути символом „лічної дружби“ — всі вони мають свою незрозумілу мету.

У віршів від музики навіяно театральності, гігантського, переїзду програмним характером, обчисленням на ефектність, з її експонентами Маєрбером, Вагнером, Листом, Ріхардом Штраусом та сучасними советськими епігонами існує музика одухотворення, глибоко-людська, вічна, вартісна, що не знає служіння ніякого роду тоталітаризму й імперіалізму, а лише мовою величчя промовляє про простоту й прокладає мости в безсмертність.

Саме такою є муза Палестрини, Вівальді, таї — Букстегудові концерти для короля всіх інструментів, органу, така — вся музична спадщина надхненного Вождя думом геніяльного Ваха. Чи то в своїх літургічних Богослужбах, чи в бренден-

22 липня 1944 року Олесь не стало. Умер Поет у чеській Празі, серед лохмитої дійсності, коли Чехія, звичайно ж, тералісна країна, прийняла під тяжким Гітлеровим чоботом. Україна була далеко, Україна переживала свої жахливі часи. А й над родиною Олесь завила тяжка трогедія: саме в той час, 17 червня, єдиний їх улюблений син — учень і поет Олег Ольжич, у розквіті віку і сил, загинув серед страшних тортур, в німецькому концтаборі.

Долі дуралі. Олесь перед смертю лише ту полеміку, що Поет, уявляючи, про що трігедія, що ми знаємо... Уся українська Прага, не знаючи, на той темний, трігедійно-небезпечний час, віддала гідно останню пошану своєму Поетові, засинаючи його квітами...

Що можемо зробити ми для Поета з нагоди першого десятиліття його смерті? Для Поета ми нічого не можемо зробити і нічого він від нас не жадає. Але для України, для сучасної й майбутньої Олесьової України, ми можемо й повинні дещо зробити... Олесь належить до тих поетів, яких повинна знати ціла Нація, на яких має виховуватися молодь, як знає свого Гетте і Гайне молоді німецька, свого Міцкевича — молоді польська, свого Пушкіна й Лермонтова — молоді московська...

Для цієї нашої молоді мусимо видати вже тепер хоч невелику популярну збірку вибраних поезій Олесь і поширити її так, щоб ця збірка справді знайшлася в руках кожного українського юнака й української дівчини.

Щоб на академіях та поминках, якими — треба сподіватися — випаде наша, американська українська громада перше десятиліття з дня смерті свого Поета, ця молодь взяла активну й свідому участь...

\*) В. Чапленко. Стаття про О. Олесь в журналі „Київ“, Філадельфія, за 1951 рік.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

— Ось послухайте. Приїхав ми у Свердловськ і спиналися в гостиниці „Уральськ“. Дали нам дві кімнати, і в одній десь заарештували мене і Сибку. Посидів я у Свердловській тюрмі з тиждень, а потім мене перевезли до Москви у Вутірки. В вагоні обидва мене сиділи вартівні пильнували, щоб не поїхав. З головних статей в мене була 58 і „українська“ 54. Це дві бандуристів. До нас туди пристали дві дівчини, що добре грали й співали. У Каневі забрали знову двох. Ого, — подумали ми, — тепер черга за останніми. На нараді рішення зробити перерву і я поїхав до Маріуполя і там алаштувався на залізничній. Співав у церкві і за те отримав 120 карб. Та якось до Маріуполя заїхала харківська пересувна опера і мені диригент Попов запропонував вступити в оперу. Я згодився, якій час працювати в опері, але незабаром зорганізувався новий квартет бандуристів, і більше я в оперу не пішов. За зрив роботи нас судили, але Кошицький і Вериківський захистили. З квартету зробився квінтет, бо до нас пристав ще добрий музикант Глушко. Працювали в Фільгармонії і обслуговували армію.

Кравченко спинав свою розповідь, наче пригадуючи щось.

— А як ви в тюрмі і на засланні поклали? — питаю.

бурзних концертах, або ж у своїх вікопомних пасіонах св. Матея й св. Йоанна, Вах славити музикою, гідною небесних хорів, честь Вічного.

Того самого характеру трансцендентальності з музики Генделя. Століття пройшли від часу його смерті, а й досі не почула людина міцніших тонів душевного поєднання з Творцем людського життя як у найбільшій ораторії всіх часів, Генделевому „Месії“.

„Прийдіть до мене всі, працюю морені та перетяжені, і я дам вам спочинок“. Із приходом Месії впадуть усі тирани, сильні світу цього, „дочасне світлове царство стане Божим царством, і Господь із Христом царуватимуть по віки-вічні!“ — голосить словами Євангелія Гендель у своєму невмирущому хоралі „Аллилуя“, що своєю незрівнянною силою ставить молитовно-заглиблену аудиторію перед самою обличчя небесного Маєстату. Так хвилює душевного оновлення, повного очищення й піднесення можуть давати тільки крайньої рідкісності твори світових майстрів, вроді монументального „Місса Солемиїс“ Веттовена, чи діалогічного у своїх пропорціях твору Берліоза „Реквієм“, з його фанфарами і наблизення Страшного Суду.

Зокрема, в ораторії досягнув музичний геній людини свого вершка. Його — це послання Божого духа; їхня боротьба й їхні тріумфи — найвищою й найшляхетнішою змушувати. Самі ораторії чужі принастяті й сантименти, що є рефлексом світського життя. В ораторії, цій найвищій формі музично-драматичного мистецтва, присутній правдивий ідеалізм, криється й зміст величчя ідей християнської релігії. В них скоплена й передана така величчя.

Мабуть, тільки один раз судилося світській, за своїм характером музиці, зрівнятися з площиною духовних творів Палестрини, Генделя, Ваха.

Це припало на долю великого музичного революціонера, Веттовена. В музиці цього духовного титана об'єднали непероглядні глибини музичного генія Ваха й лікувальні висоти чарівника музики Моцарта.

Роль Веттовена в історії музики неповторна; мову його творчості, симфонії, — це безсумнісно завершення музичної досконалості. Він чи не єдиний зумів поставити на рівні ідейного змісту

буззких концертах, або ж у своїх вікопомних пасіонах св. Матея й св. Йоанна, Вах славити музикою, гідною небесних хорів, честь Вічного.

Того самого характеру трансцендентальності з музики Генделя. Століття пройшли від часу його смерті, а й досі не почула людина міцніших тонів душевного поєднання з Творцем людського життя як







## ТРИ РОКИ

10 травня 1951 року із Радіо-мисливців ВГОМ у Нью-Йорку передали першу аудіо-записку української Радіо-програми під керівництвом Петра Мельника в Нью-Йорку. Тимчасово 10 травня 1954 року сповістилися три роки існування цієї Радіо-програми. За ці три роки наша Радіо-програма пройшла — хоч важко — але успішний шлях у світову радіокультуру: від аудіо-запису в Нью-Йорку, згодом попереду передавалися діти в Україні — до сьогоднішнього в передаванні: наша Радіо-програма стала щоденною в Метрополіт-шоу Української Радіо-програмою.

Сьогодні, на порозі четвертого року існування нашої Радіо-програми, ми оглядаємо на пройденій шлях і коротко пригадуємо однією з найважливіших аудіо-записок нашої Радіо-програми, як також її характерні риси, що її зробили такою, якою вона є сьогодні.

Торжествувала аудіо-записка нашої Радіо-програми в нагоді, коли вона передавалася, згадаємо — на першому місці — аудіо-записку, що її передавало з нагоди дня відзначення традиційних церковних свят: Христосів Різдва і Христосів Воскресіння. Ця передавання аудіо-записки (Свят-Вечір 1952 року) була аудіо-запискою з нагоди Різдва і Великодня, що стали традиційними в рамках цієї Радіо-програми, мали на меті сприяти до закріплення в нашім громадянстві відчуття потреби притримуватися християнських традицій, що ними живе та існує український народ.

Другий рік аудіо-записки Радіо-програми, що стали також невід'ємною складовою частиною її змісту, це аудіо-записки, присвячені роковинам великих людей з нашої минулої. Ці аудіо-записки, започатковані передаванням останнього дня життя 1951 року для відзначення роковин Листопадового Зриву 1918 року. Відтоді — присвячуємо постійно окремі аудіо-записки усім великим людям, що стали в нашу історію, присвячуємо також і тим, що йдуть тепер. Мета їх: підтримувати в нашім громадянстві спадок про минуле українського народу і тим крилати віру в його майбутнє.

Третій напрям аудіо-записки нашої Радіо-програми — аудіо-записки, присвячені українським організаціям, і всієї української спільноті на території З'єднаних Штатів Америки. Має це на меті зберегти в нашім громадянстві зв'язок з українським народом, який живе в Україні, і тим сприяти до закріплення в нашім громадянстві відчуття потреби притримуватися християнських традицій, що ними живе та існує український народ.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

пору для змісту і передачі аудіо-записок. Це саме і дало нам змогу виконувати і нашу власну бажання і бажання наших слухачів.

Закінчуючи це загальне підсумування праці нашої Радіо-програми, треба згадати ще про важливу аудіо-записку, що її передавали з нагоди дня відзначення традиційних церковних свят: Христосів Різдва і Христосів Воскресіння. Ця передавання аудіо-записки (Свят-Вечір 1952 року) була аудіо-запискою з нагоди Різдва і Великодня, що стали традиційними в рамках цієї Радіо-програми, мали на меті сприяти до закріплення в нашім громадянстві відчуття потреби притримуватися християнських традицій, що ними живе та існує український народ.

Другий рік аудіо-записки Радіо-програми, що стали також невід'ємною складовою частиною її змісту, це аудіо-записки, присвячені роковинам великих людей з нашої минулої. Ці аудіо-записки, започатковані передаванням останнього дня життя 1951 року для відзначення роковин Листопадового Зриву 1918 року. Відтоді — присвячуємо постійно окремі аудіо-записки усім великим людям, що стали в нашу історію, присвячуємо також і тим, що йдуть тепер. Мета їх: підтримувати в нашім громадянстві спадок про минуле українського народу і тим крилати віру в його майбутнє.

Третій напрям аудіо-записки нашої Радіо-програми — аудіо-записки, присвячені українським організаціям, і всієї української спільноті на території З'єднаних Штатів Америки. Має це на меті зберегти в нашім громадянстві зв'язок з українським народом, який живе в Україні, і тим сприяти до закріплення в нашім громадянстві відчуття потреби притримуватися християнських традицій, що ними живе та існує український народ.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

Окремі аудіо-записки ми звертали на справу української дітвори в Україні, організували свого часу низку аудіо-записок, що були присвячені українським дітям, а також дітям, що жили в Україні.

адресу, за що згорі дикою." Дмитро Шпак, Джерзі Сіті, 13 жовтня 1952.

Критичні зауваги під адресою програми.

Нехай жодна передача представляє собою одну гармонію цілість, а не хаос припадково призначених пластинок (рекордів). Одну передачу можна присвятити оперній чи оперетковій музиці, інші історичні або побутові пісні. На треба наслідувати шаблонів американських комерційних аудіо-записок, але тим більше польських аудіо-записок. Треба, щоб кожна передача мала голову і ноги. Треба особливо дбати за ясність і повну актуальність новинки, не подавати старих вістей, хіба у формі оглядів подій. Хай Ваша аудіо-записка перебіжить в високоцінні аудіо-записки європейських і американських радіостанцій! Степан Голушак, Нью-Йорк, 26 червня 1951.

Неприсне оголошення для Радіослухачів.

„Великим плюсом Ваших аудіо-записок є розмір великої частини на музичних точках, а що не падає також часу на подавання шоденних вістей, та за не належності Вам призначення і ширя поділяти всіх, що люблять українську пісню і цікавляться нею, що діється в світі. Але є один мінус, навіть до цього прикриваю, чому Ви постійно реєструєте повторення заведених? Це ж жах! На який інший аудіо-записок не чути ніколи, щоб хтось з українських аудіо-записок реєстрував якусь свою функціональність. Маєте мислосердя над Вашими слухачами, та ж Ви шоденно бажали нам усього добра, отже не бажайте смерті... Ви бачте мені мою шпиретку! Дам'ян Горняк, Нью-Йорк, 21 квітня 1954.

Відгук новачка на збірковий записок.

„Ми новачки ролі „Вестник“ Джерзі Сіті переслушали 35 дол. українських дітей, що залишилися в Європі. Разом з нашою малою жертвою, шлемо їм привіт і щирі Радіо-записки. Люба Дідурик, Кристина Воллар, Тамара Мельник, Оксана Гізер, Марія Одуляк, Люба Вітер, 1 грудня 1952.

Поради ученого.

„Ваша програма, назагал, складена добре, але тому, що вона шоденна, мусить уникати одноманітності. Для цього треба частіше міняти репертуар головної пісні... Треба виконувати високі танго, вальси, тощо. Ні мелодія, ні слова ні музика не наші, тому нехай для них місце в українській радіо-передачі... Треба перемішати вступний записок „Гей, куте, хлопці!... Починаючи українську радіо-передачу пісню про горілку, мед і пиво... Якоюсь не пасує до добрих, що переживають Україну тепер, але до старовини наші емігранти... Краще б починати молитовно... Здається, небо і земля!... або пісню з „Наталія Полтавці“... Це згоді в семействі!... А. Яковлєв, Флашинг, Л. Ай., Н. Й.

Управа СУСТА вдоволені.

„Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки з великою приємністю відповідала, що Українська радіо-програма, якої Ви є керівником, з дня 6 жовтня 1952 року реєструє на шоденне переписання... Ми ніколи не забудемо тієї великої приємності, що Ви безкомпромісно зробили Вашу Радіо-програму студентству, головую в часі першої і під час першого Конгресу українського студентства в Америці... Заст. Голови Вол. Петришин, Екск. секретар Мик. Костюк, Н. Й., 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

Від Головної Управи ООЧСУ.

„Головна Управа Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Нью-Йорку з приємністю вітала керівництво української радіо-передачі в особі п. П. Мельника з нагоди дотепершньої діяльності... Сподіваємося, що Ви будете продовжувати свою діяльність з нашої Радіо-програми, яка є для нас великою радістю... Голова Організації М. Мельник, Нью-Йорк, 1 жовтня 1953.

## ПРО ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ СССР

(Закінчення зі стор. 1.)

Александра і отримали записку, що „Інститут“ є і залишається повною авторською науковою установою, діючою на судово затвердженій статуті, без будь-якої формальності чи фактичної залежності від когосьбудь із зовні. Завдання „Інституту“ є стисло наукові, а не політичні; „Інститут“ має подавати тільки об'єктивний науковий матеріал із совістності і не є справою „Інституту“, які політичні кола будуть на підставі цього матеріалу робити політичні висновки.

Українські науковці підкреслили на пресовій конференції, що одним з мотивів їхнього приступлення до „Інституту“ було саме те, що набрали переконання, що „Інститут“ буде діяти дійсно автономно і без посторонніх впливів і що незалежність наукових обстежень і висновків буде повністю забезпечена.

Полк. Кмета як також представники преси висловилися, що все одно українська преса повинна бути залучена в цій справі дуже обережно. Врешті тільки практика виявить, наскільки наукова і політична незалежність „Інституту“ справді буде здійснена і збережена.

Мова і видання.

З вилучення доповідатів на пресовій конференції виходило, що в основному урядовою мовою „Інституту“ буде російська мова, однак з найдавнішою посунутою ліберальністю у відношенні до неросійських мов, зокрема української. Український сектор „Інституту“ буде послуговуватися українською мовою. В даний час виходять дві офіційні публікації „Інституту“: „Вестник“ і „Бюлетень“. Є плани в дальшому видавати тільки „Вестник“. Однак наразі до російськомовного „Вестника“ може поєднуватися, при передумові наявності кваліфікованого наукового матеріалу, також українськомовний „Вестник“, в якому, при згоді бюлєтєрів, могли б появлятися також

мось, що будемо вивислом нашого членства, щоб українське слово в дальшому існувало. Виповні частіше лунало і щоб воно скріплює нас на душі — перетворює нашу годину і щасливо повернулося в нашу Україну! За Головну Управу ООЧСУ — Винник, 7 травня 1952, Н. Й.

Від діяч культури.

„Хоч на початках довелось Вам проковтнути неодинокі гірку гірку громадської несправедливості, байдужості та неприхильності, то моральне доведення з довершеного діяч хай буде Вашою найкращою нагородою. Бажаємо Вам, щоб тисячі „спонсорів“ українських установ і організацій, у найбільшому році виявили повну підтримку для рідної радіо-програми, а тим самим допомогли Вам здійснити щоденне надання української радіо-програми.“ В. Ратич, 16 травня 1952.

Головна Управа Українського Золотого Хреста повідомляє, що

XV-ий З'їзд Українського Золотого Хреста

— відбудеться: —

в неділю, дня 5. вересня 1954 р.

в ГОТЕЛІ McALPIN, Broadway-32 St., в Нью-Йорку

Важкі інформації будуть подані своєчасно.

## ПРО ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ СССР

(Закінчення зі стор. 1.)

білоруські наукові матеріали. У зв'язку з цим було підняте питання українських видань, книжок, журналів, часописів та інших матеріалів в бібліотеці „Інституту“. Українські науковці мали отримати задоволення, що існує можливість дуже значного поширення бібліотеки, так само через включення українських матеріалів, як і чужомовних видань, потрібних для праці українських науковців.

Жадна академія наук

Український прес звернуто увагу на обставину, що „Інститут“ є установою для дослідження в першу чергу суспільних справ, з наголошенням зацікавленості найновішими розвитками в СССР, згд. в совітському бюлєті. Йдеться отже про студію справ, які розгорнулися на Сході Європи від часу великої революції. „Інститут“ не є підмінкою якоїсь академії наук, яка має розглядати всі аспекти життя підсовітських народів, отже старовину і до революційну історію, літературу, мистецтво, музику і подібне. Праці „Інституту“ мусять мати ближче ці дають пов'язання з феноменом більшовизму, комунізму та інших сторінок життя, зв'язаних з совітською системою.

Стипендії

Щодо стипендій, доповідаті вказували, що до „Інституту“ вплинуло досі понад сто українських заяв про стипендію, які поділено на два списки. З першого списку, 43 заяв, призначено 38 аліментів, тимчасово відставлено 5; із призначених 38 стипендій досі згодилися 27 аліментів. На обміркуванні є другий список, разом 76 вислєків. Із інших національностей призначено стипендії: росіянам 20, білорусам 5, тюрко-татарам 2, кавказцям 3, полякам 2, французам 1. Зnamenє при українських вислєках те, що стараються за стипендію досить головні тільки старші люди, менше середнього віку, майже немає молоді (два випадки).

Адміністрація Інституту

Виникло також питання про адміністративний персонал „Інституту“, який досі був цілковито опанований росіянами. Пресі були подані вислєчення, що є роблені заходи, щоб добитися справедливої і слушного вирівнювання тієї диспропорції в користь неросіян, в тому числі і українців; є незначне узагальнені підстави прийняти, що ці вимоги будуть у проглядному

часі поладжені позитивно. Окремо було розглядане питання, чи відплив українських науковців, згд. вислєчак „Інституту“ не підірве, а принаймні не послабить важко позицій власних українських інститутів як: НТШ, УВАН, УВУ й УТТІ? Дискусія в цій справі не була надто оптимістична.



## HELP WANTED MALE

## ПОТРІБНО

## ПРОДАВЦІВ АВТОМОБІЛІВ

3 ОГЛЯДУ НА ВЕЛИЧЕЗНИЙ ПОПИТ НА 1954 BUICK, ПОТРЕБУЄМО ДОДАТКОВОГО ПЕРСОНАЛУ ДО ПРОДАЖІ. ПОШУКУЄМО АГРЕСИВНОГО ПРОДАВЦІВ, ЗАІНТЕРЕСОВАНОГО В ДОСКОНАЛОМУ ПРИХОДІ.

## POLKOWITZ MOTORS

231 New Brunswick Ave., Perth Amboy, N. J.  
Hillcrest 2-0100

## CAKE DECORATOR

Experienced. Steady work for Thursdays & Fridays. Good pay. Apply:

JOHN REBER BAKING CORP.  
525 W. 47 ST., N.Y.C.  
Phone CI 6-8030

## ПРЕЦИЗІЙНІ РОБІТНИКИ

## В МЕТАЛОРУТІ

Досвідчені щодо точного виміру, огорж і електрик. Споживання. Стала праця. Голоситесь:

STAPLETON IRON WORKS  
14 Prospect St.  
Stapleton, Staten Island

## СУПЕРІНТЕНДЕНТ

## Самостійні робітники.

Палач оливою West Side, 4 кім. ати, \$80 місяч. 25 апар. East Side, 4 кім. ати, \$50 місяч.

## HUB AGENCY

80 Warren St., NYC, Rm 211

## ПРАЦЯ

## Help Wanted Male-Female

## КОСМЕТИК-КА

3 досвідчені у всіх ділянках свого фаху. Мужчина або жінка. Платня \$65. Присмі умовини праці. Голоситесь:

May's Beauty Salon  
336 Knickerbocker Ave. (Corner Dekalb Ave. Brooklyn)  
Tel. GL 6-1819

## ФРИЗЕР-КА

Мужчина або жінка. Тільки з досвідом. Платня після умови. 6 днів в тиждень без вечора. Присмі умовини праці. Голоситесь:

PETER PAN SALON  
225-12 Merrick Blvd.  
Laurelton, L. I.  
Phone Laurelton 5-9579  
або веч. тел. LA 5-1680

## ФРИЗЕР-КА

Досконала нагода для здібної особи. Присмі умов. праці. Голоситесь:

LORENZ  
137 Parkway Rd., Bronxville  
Phone DE 7-1482

## БУДІВНИЦІ

Для старших людей, що не переносять холодного клімату, чудова нагода поселитися на Флориді та прожити довгого віку. Маю в Мамі в місті площі і будую 10 домів по уміркованій ціні. Хочу, щоб поселилися свої люди. Голоситесь:

S. PROSYK  
2971 9th Avenue  
Cocoanut Grove, Miami, Fla.

## ЧИТАНТЕ "СВОБОДУ"

ОБ'ЯВА — Підготуйтеся до роботи на:

1 Tool Designer (Проектування Fixtures, Jigs, Dies. Користуватися американськими методами).

2 Layoutman in Shop (розмітки).

Також організуємо навчання початківців на креслярів (Draftsman). Навчання групове та індивідуальне з 1 вересня 1954.

Зголошуватися листовою та телефонічно на адресу:

Eng. B. NOVIKOFF, 114 Atlantic St., Newark, N. J.

Tel.: MA 4-2847 або 1171 Shennan Ave., Bronx, N. Y.

Tel.: WY 2-1714

Демаскуймо загадку "Московського Сфінкса"!!!

Проф. РОБЕРТ ПАКЛЕН

ЗАГАДКА СФІНКСА

Пекучі проблеми світової політики в нарисах Без шкідливих ілюзій та оман — За лаштунками "Росії" — "СССР", або трохи арифметики та географії — Експедиція в минуле, трохи психології і політичних ремінісценцій — Крик Часу — Захід у транс — "Світовий мир" — З чужим паспортом — Загадка сфінкса — "Історія вчить"

ВИДАВНИЦТВО МИКОЛИ ДЕНИСЮКА

Ціна 1 дол.

Кошти пересилки платити Видавництво. Замовлення і готівку слати на адресу:

MYKOLA DENYSIUK

G.P.O. Box 1476 New York 1, N. Y.

PHILA. 23, PA.

НАЙВІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК

В АМЕРИЦІ

Найкращі патефони — найліпших марок.

Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одиниці представників найкращих швейцарських годинників "OMEGA" в самому серці української громади на півночі поруч з найліпшим модним "OMEGA АВТОМАТИК" годинником, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.

Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тишімося вже 39 років великою українською клієнтурою не лише в Шیکاго, але й вивисаємо по всій Америці на С. О. D. замовлення. Гарантуємо і звертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою.

M. J. HARRIS JEWELER,

1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Tel. Seelye 3-5753

ПРАЦЯ

HELP WANTED—FEMALE

Фризёрка-Манікюрстка

Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Платня і комісове. Присмі умовини праці. Голоситесь:

Artistic Beauty Salon  
138 W. 34 St., N.Y.C.  
Phone LO 5-3902

ДОСВІДЧЕНІ ДО ШИТТЯ на машинах з одною іголю.

Праця при жінчому спортивному одягу. Цілодобова праця. Присмі умовини праці.

POLSKIN BROTHERS INC.  
1126 NORTH AVENUE  
PLAINFIELD, NEW JERSEY

До шиття на машинах.

Досвідчені при жакетах або плащах. Праця секційна від шиття. Юнійна фабрика. Добра заплата, стала праця.

Tangie Sportswear, Inc.  
104 South 4 St., Brooklyn, N. Y.  
pir Bedford Ave., 5 поверх  
Tel. ST. 2-4135

FINGERWAVES

Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Става праця. Доб. платня. Присмі умов. праці. Голос.

Madeline's Beauty Salon  
422 Church Ave., Bklyn  
Phone GE 8-8846

Косметичка-Манікюрстка

Досвідчена. Повний або частинний час. Добри години. Присмі умовини праці. Голоситесь:

Woodway Beauty Salon  
1671 Northern Blvd., Manhasset  
Phone MA 7-2090

КОСМЕТИЧКА

Досвідчена у всіх ділянках свого фаху. Добра платня, добри години. Присмі умовини праці. Голоситесь:

Mr. Philips Hairstylist  
370 Forest Ave., Staten Island  
Phone GI 2-1557

МАНІКЮРСТКА

Добра. Першорядна клієнтеля. Air conditioned. 5 днів без вечора. Платня після умови. Голоситесь:

Irving's Hairdressing Salon  
123 Gramatan Ave., Mt. Vernon

Досвідчені операторки

Потрібно до секційної праці. Молодечі сукопи. Добра платня. Юнійна фабрика. Голоситесь:

Del Ray's Sportswear  
52 Orawaunum St., White Plains  
Phone WH 8-9197

КОСМЕТИЧКА

До набутих різні креми; від ламп, веснянок, прищів, затощення, вугрі та на загальну поправу cera.

M. MALA  
3510 W. Evergreen Ave.  
Chicago 51, Ill.

Заступництво на Нью-Йорк у оклопиді.

Фрма "ARKA"

48 E. 7th St., New York City  
Tel.: GRamercy 3-3550

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІВ

У. Н. СОЮЗУ

Посмертні Згадки

КОРНИЙ КУРІЛКО, член відд.

487 У. Н. Союзу в Сейнт Пола.

Мини, номер 20, липня 1954,

в шпиталі по операції, в 51.

році життя, Покійний походив з Полтави, Україна. До Америки прибув в 1951 році.

Останнє у смутку дружини Ніну, сина і доньку. Громада Сейнт Пола втратила широкого працівника, який представив свої університетські знання для культурно-освітньої праці.

— В. Н. П.

ОСНІП СТРОК, член Б-ва св. Василія, відд. 161 У. Н. Союзу в Ембердж, Па., номер дня 22, липня 1954. Покійний походив з с. Киматки, пов. Мостіська, Галичина. Останнє у смутку дружини Марію і дві доньки. Похорон відбувся 25, липня з укр. катол. церкві св. Петра і Павла.

— В. Н. П.

ПЕТРО КОХМАНСЬКИЙ, довголітній член відд. 308 У. Н. Союзу в Іст Сейнт Луї, Іл., номер 23, липня 1954 р., в 69. році життя, Покійний походив з с. Черниці, пов. Броди, Галичина. Останнє у смутку дружини Анну, сина і доньку.

— В. Н. П.

ТАРЗАН, ч. 3316. Контратака

SAVAGE SMILE SHADOWED TARZAN'S FEATURES AS HE INSTANTLY GUESSED THE TRUTH, THE LION DROPPED INTO CROUCH PREPARING TO CHARGE.

TARZAN STOOD WAITING. HE COULD HAVE TAKEN TO THE TREES AND ESCAPED, BUT A SPIRIT OF BRAVADO PROMPTED HIM TO REMAIN.

HE MEASURED THE DISTANCE WITH TRAINED EYE AS THE LION SWEEP TOWARD HIM; THEN HIS SPEAR HAND FLEW BACK AND HE LAUNCHED THE HEAVY ANTHOREAN SPEAR.

Дикий усміх затіяв Тарзана обличчя, як він негайно пізнав правду. Лев сів напочепки, приготувавшись до атаки.

Тарзан став, чекаючи. Він міг підскокнути до дерева і втекти, але дух хоробрости заохочував його залишитися.

Він вишкочив окрем мірив віддаль, як лев повз до нього; тоді держав його сніжа.

заманував назад, і він пугтив важкий авторський сніж.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

## HELP WANTED—FEMALE

## FINGERWAVES-MANICURIST

Повний або частинний час. Добра платня. Присмі умовини праці. Голоситесь:

FORGAS BEAUTY SALON  
1550 St. Nicholas Ave., N.Y.C.  
Phone WA 3-8960

ДОСВІДЧЕНІ до шиття на машинах, секційна праця на жінч. спортивному одягу і сукопах.

Добра платня, стала праця. Голоситесь:

G. & B. NOVELTY CO.  
105 Jackson Street  
South River, New Jersey

ПОТРІБНО

до праці при пошивках "SPANNERS"

з досвідом або без.

Присмі умовини праці.

K. B. Embroidery Co.  
250 4th St., Passaic, N. J.  
GRegory 2-3266

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес. З уваги на недовгу продається з стратою. Голоситесь:

MARY POLIZZI  
173 Avenue B.  
New York City

БІЗНЕС ОПОРТУНІТІ

LIGHT LUNCH FOUNTAIN,

газети, журнали. \$800 тижнево.

бізнес.